

EL POBLE: CATALA

5 Cts.

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES: 500 PAGES
PAISOS D'UNIO POSTAL: 1.500 PAGES

ANY VII • Barcelona, dissabte, 29 de janer de 1910 • NÚM. 1741
REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ: RAMBLA DE LES FLORS, 14, PRAL. — TELEFON 723

PREUS DE SUSCRIPCIÓ
CATALUNYA Y NACIONS IBERIQUES: 500 PAGES
BARCELONA: 1.500 PAGES

5 Cts.

PASTILLAS MORELLO

FUNERARIA FERRAN 8, Palla, 8
TELEFON 949

GRANS MAGATZEMS

EL SIGLO

ÚLTIMS DIES

DE LES

Grans

Rebaixes

Acaben el 31 de janer

"L'Amich del Poble Català"

ha traslladat ses oficines al carrer de Jaume I, n.º 11, principal

El Catalanisme y la República

A l'iniciarse'l moviment catalanista que tingué sa concreció en les famoses Bases de Manresa, de 1892, volgué defugir la discussió de tot allò que essent viu en la evolució política social del nostre poble, podia dividir als catalans, amants abans que res, de les reivindicacions patries. Per això no s'atreverien a plantejar aleshores els capdavanters reunits a Manresa, ni la qüestió religiosa, ni la de les formes de govern, ab tot i reconèixer, com ja's digué, que eren aquests problemes que haurien tractarse més endavant.

Ab el fi, doncs, de concentrar en una sola aspiració — Catalunya — l'amor i la voluntat dels fills de la nostra terra, se aprovà, en 1892, la Base segona, que diu textualment: «Lo poder central monàrquic podrà ser representat a Catalunya per un Príncep de la sang»; en defecte d'aquest, així com en cas d'establir-se altra forma de govern, representant el Poder central un Delegat, que deurà ésser necessàriament català.» Desde aleshores quedà proclamada que'l catalanisme no era monàrquic, ni republicà; que'ls realistes com els contraris al poder personal hereditari, cabien dintre d'ell.

Després, la generalització diluïda del sentit català, l'entrada dels homes representatius de tal sentit en la vida política activa, la vanitat i altres petites del tot agenes al Catalanisme, han fet que un nucli important d'ell, amparat en la declarada indiferència del regionalisme respecte a les formes de govern, se decantés obertament, buscant la protectora ombra oficial, abans maledica, cap a la monarquia i al dinasticisme. Y això ha portat per contrapartida, com a protesta, com a accentuació de la nota catalana radicalment adversa al règim centralista representat pel que de l'Estat, una expansió republicana y en-

desse de la sang», és a dir, català, sempre de la terra. — De modo que'l monarquisme catalanista, monarquisme antidinastic, no deixava d'ésser una simple teosició, una concessió nominal, feta tal vegada a benefici de certs mitj-carlins y en ares d'una momentània harmonia.

Y se comprén sense necessitat d'argumentarho abastament, que'ls prohoms de Catalunya reunits a Manresa se declarassin corament antidinásticos, de fet amonàrquics, l'Historia, en aquella ocasió prou registrada, ens obliga a maliciarlos de la monarquia espanyola, y, en general, de l'influència unificadora y absolutista arreu exercida pel poder reial.

Ab raó sobeja va dir l'actual president de la Diputació de Barcelona, secretari aleshores de l'Assamblea a que venim referintnos, que en tot lo sistema polític d'avui no hi ha res que's pugui aprofitar; es, en l'esfera política, una corrupció, y en lo social, una destrucció. Y així, ha entrat en la costura del poble, mirant a l'Estat, al govern, com un enemic a qui s'ha de tómer y a qui s'ha de combatre sempre y ab totes les armes.

Es, per ventura, que'l poder reial s'escaçava d'aital crítica? No! El mateix senyor Prat de la Riba va dir, seguidament: «L'unitarisme clàssic que ab l'ajuda del poder reial y dels lleistes lluita fins obtenir la victòria contra totes les manifestacions de la vida de les nacionalitats, ab sa natural conseqüència l'absolutisme (reial o dels Estats) y l'uniformisme, han ja perdut sa força en el camp de la ciencia, de la literatura y de les arts; sols falta que se'ls desallotgi des dominis de la política. Y an això anem nosaltres». Certament, són ben justes aquestes paraules. El poder reial ha estat iniciador y mantenidor de l'unitarisme. Tota l'obra política europea en sentit unificador, desde la «Santa Aliança» de 1815, fins avui en dia, filla de dels reis y emperadors que procuraven refermar son poder personal. La mateixa acció uniformista de la Revolució francesa deu imputarse al realisme, per que'ls que la portaren a cap no iniciaren res de nou; se limitaren a seguir les petjades dels Enric IV, Richelieu y Louis XIV.

Avui mateix veiem com les monarquies alemanya y austriaca, ab tot y actuant en Estats originàriament particularistes, de tendència federal no interrompuda, treballen ab persistència de corc pera donar a l'imperi llur una uniformitat que respongui al concepte clàssic de l'estatisme. Segueixen avui els reis la pauta trasgada durant el passat segle pels seus antecessors. (1) Y per això, com deia el senyor Prat de la Riba, la seva influència, fonament unitaria, foragitada del camp de la ciencia, deu també desallotjar-se de la política.

Desgraciadament, malgrat haver assegurat que an això anem nosaltres, ni'l que ho va dir, ni'l que l'han seguit, han complert sa paraula. Lluny d'això, s'han anat apropant a la monarquia unitaria y a la dinastia bescantada ahir, procurant borrar de mica en mica, ab esponja de suavitats, totes les arrogancies de la doctrina catalanista.

Nosaltres, mentrestant, mirem ab jol y esperansa, que'ns aferrim l'ideal de sempre, com a Suïssa y als Estats Units se desenvolupen majestuosa y harmònicament, els principis nacionalistes y republicans.

S. GUBERN

LES ELECCIONS ANGLESES

L'onzena jornada

Avui acabaran les eleccions angleses que'l dia 15 comensaren. Hi haurà hagut 13 jornades electorals.

A causa dels temporals regnants, els resultats de les eleccions arriben aquí ab un retràs considerable. De les eleccions celebrades el dijous passat — onzena jornada electoral — no se'n sab quasi res. Els darrers resultats coneguts són els següents:

Conservadors	258
Liberals	250
Laboristes	40
Nacionalistes Irlandesos	74

Com se veu en aquests darrers dades, millora molt la situació dels liberals, que ja casí aconseguiren als conservadors. Així el bloc liberal laborista irlandès suma 364 vots contra 258 dels conservadors, o sigui una majoria de 106 vots.

Dels 46 llocs que falten, no més set o vuit pertanyen als conservadors en la Cambra anterior, de manera que es molt probable que a l'acabar-se avui les eleccions, els liberals tinguin per sí solsmajoria.

La victòria liberal resulta indiscutible.

(1) Solament s'ha salvat, per excepció, que confirma la regla general, d'aquesta destructura acció absorbent, la monarquia anglesa.

L'Union Catalanista

COPIA DE L'OFICI DE FELICITACIÓ ENVIAT ALS EDITORS-DIRECTORS DE LA «BIBLIOTECA POPULAR L'AVENÇ».

Per haver arribat la Biblioteca Popular «L'Avenç» a la publicació número cent, aquesta Junta, per entendre que aquest fet d'una banda mostra que, malgrat totes les aparençies, el renàixer del nostre poble va sempre avant, y d'altra banda, que es manifestació indubtable de patriotisme, de perseverancia y de gran acort, acordà, en la sessió celebrada el dia 22 d'aquest mes, fer constar en acta l'admiració que sent per la vostra obra y dir-vos la present comunicació, que vol la prengueu com lloansa merecidíssima per la persistent y fructuosa acció que heu realitzat y seguiu realitzant ab el fi d'empenyer el nostre poble al reconquestament de la consciencia plena del seu ser.

Al bell mitg de la gran desorientació en que's troba l'acció política, la vostra acció silenciosa, reposada, però de debò transformadora, s'ha realitzat sense dubtes ni vacilacions y ab força profit per la nostra Catalunya; y l'Union Catalanista, que corament rendeix homenatge als fidels de la nostra terra y als coratjosos atiadors del nostre renàixer, se complau en adreçarvos ab aquestes lletres un aplaudiment fervorós y enaltidor.

Lo que tenim l'honor de comunicarvos, Visqueu molts anys per Catalunya.

Barcelona, 29 janer de 1910.

El president, D. Martí y Julià; el secretari, J. Millet y Millet.

Senyors directors editors de la Biblioteca Popular «L'Avenç».

INDUSTRIES AGRÍCOLES

El dimars passat l'illustrat catedràtic de Farmacia pràctica, doctor don Benet Torà y Ferrer, començà una serie de conferencies sobre'l tema «Industries agricòles», materia ben poc tractada per cert en nostre país tant eminentment agrícola y tan indispensable si vol salvarse l'equilibri nacional fatalment amenaçat per la decadencia de l'Agricultura a Espanya, deguda a causes ben eterogenies y que no totes poden exposarse sense greu perill d'una rellicada.

Fou aquesta primera conferencia del senyor Torà, de mera exposició de programa, senyalant l'orientació que's proposava seguir pera arribar a la fi que perseguixen que no es altre que obrir a l'Agricultura nous horitzons que allunyan de la pràctica pagèscola la ruïna a que està sotmesa dotantla de nous medis de treball que la ciencia continuament inventa.

En la segona conferencia, celebrada ahir, el conferenciant ha entrat en materia desenrotllant el nou tema «Industries pecuaries». Després de la definició d'animals domèstics, explicà com la seva cria's fa científicament. Estudià les més importants grups, entremetint-se a detallar aquells que per diferents aspectes podien ésser objecte de ventajosa explotació en les cases de pagès.

No dubtem que l'indole de les conferencies com també la valia del conferenciant, despertará verdader interès y que atrauran a la sala doctoral de l'Universitat la nombrosa concurrencia pera recollir el fruit que en ses explicacions posa sempre l'entendrà degà de Farmacia.

Aquestes conferencies se celebran tots els dimars y divendres, a les quatre de la tarda.

El banquet an en Nonell

Ahir vespre, tal com estava anunciat, uns quants amics y admiradors de l'Isidre Nonell l'obsequiaren ab un banquet a la Maison Dorée, pera celebrar l'èxit de la seva actual Exposició. Hi havia presents en Ramon Casas, l'Olegari Junoy, l'Ignasi Iglesias, l'Utrillo, en Pere Corominas, en Gargallo, en Jacobo, l'Humbert, en Bagaria, en Pous y Pagès, en Cabot (E), en Labarta (fill), en Plandiura, en Lluís Reig, l'Alexandre Riera, en Santiago Segura, en Raventós (R), en Pascual (E), en Carles, en Massot, en Pujol, en Ferrer Riera, l'Egozcue y l'Escarré. Hi enviaren adreçant la seva adhesió l'Apas y en Marius Aguilar. En Duran y Torrada, de Valencia, envià una carta y uns versos dedicats a l'homenatge.

Tractants de literats y d'artistes, no cal dir que la festa resultà animadíssima y espiritual, fent-se les acostumats prodigis de enginy en la conversa. Mes no tot se'n anà en parades. Quelcom se feu de posada y de durable que es mostra de l'entusiasme que sentien tots els presents per l'art y per Barcelona.

Algú tingué la pensada de que s'obria una subscripció pera comprar un quadre an en Nonell y regalado al Museu de la ciutat. Y n'hi hagué prou de que s'exposés l'idea en alta veu pera que tots els presents l'acullissin ab entusiasme y allí mateix, obrí la llista, se subscribí la quantitat necessaria pera l'adquisició. Cal advertir que la majoria eren capitalistes que tenen fe major y a la vida treballant desesperadament, quí ab el llapis, quí ab el pinzell, quí ab la ploma, Y gracies an aquests capitalistes Barcelona posseirà un quadre den Nonell, que'l reglament del Museu no permetia comprar a la seva Junta.

Es un exemple que oferrà a la consideració d'aquells que són els més indicats pera seguirlo y que més fàcilment podrien ferho.

La festa acabà a quarts de dotze, desijant tothom al potent pintor que l'èxit d'avui se repetís ab obra encara més bella y més definitiva.

SPORTULA

L'ànima absent

D'allà enfòra, d'allà molt enfòra, arriba el soroll de les aclamacions. Aclucant els ulls, jo'm represento la desfílada intermenable, el frenesí de les gents, el crit multicolor, sota el dia nuvolós. — Y la meua ànima se reconforta sentintse absent de l'espectacle.

Entro a la Catedral del meu poble. Les campanes volteen. Un funeral pera'ls morts de la guerra's prepara. Vorejant el túmul funerari, en l'àmbit de pau consagrat a Jesús — oh, el sarcasme! oh Tolstoi! — canons, fusells, projectils, tota casta d'armes de guerra. L'encreuament del sabre ab el galpasseu. — Y la meua ànima se reconforta sentintse absent de l'espectacle.

Llorer dels poetes, llorer d'Apol, tu no vares ésser fet pera tanyirte de vermell sobre'l front d'Arès. No m'agrada, branc dels poetes, veure't enllassada a les llanses, o lligant trofeus. — Per què serà, grans Déus, que la nostra Palas armada d'helm y llansa, creadora de la Ciutat, va fer brostar de la terra l'olivera pacífica, com a significat que sols a l'ombra de la pau podrien créixer les ciutadanes?

He vist el cometa

Nit-ALLÀ, a ponent, sobre l'últim reste de crepuscle, el cometa irrada. La llarga cua projecte sobre'l cel com una ansia d'interrogació de l'immensa fosca. Cabellera de llum, estela de la marxa prodigiosa, rossegall de pompa, raig d'una mirada potentíssima, ¿com podriem sèstilsarlo?

M'agrada sobre tot en els cometes la condició d'errabons, qui dissenyen un camí de llum personalíssim entre les orbites concèntriques dels planetes. Són com un pas d'història en les rutes de l'infinit. ¿No es un sèptima visible la lluminositat que deixen endarrera? Es la gran línia fosfòrica trasçada damunt el mur negre per la mà d'un Déu.

Homes-cometes. Tal podria dirse dels homes d'erradiació. Els homes podrien seleccionar a mida de l'estela que d'ells roman. — ¿Veus aquest home qui acaba de passar? No cerquis la seva petjada, perquè no en deixa. — ¿Veus aquest altre? Mira com ha quedat darrera ell un solc de claror. Les humanitats qui se'l miren, creuran també que l'aparició d'aquest home es muni de grans transcendencies. Y romandran absorts admirantlo o caturan per terra corpeses de por, ab terror de milenaris.

El gall de Chantecler, sentintse Déu, se figura que'l sol surt únicament perquè ell, ab son cant matinal, així ho ordena; y quan se convenís de lo contrari, perquè'l sol surt y ell, adormit, no ha pogut cantar, mor de desesperació. — Les multituds, quí no són divines, se complauen en divinisar totes les coses, en la convicció plena de l'impotencia de l'home contra'ls astres quí desde allà dal el domini, dictant l'horoscopi.

¿Què valen, lleveu el gall de Chantecler, qui «ordena», els astrònoms, quí's contenten ab preveure y anunciar?

Els xinos, a l'hora de l'eclipsi solar, tjuan el dragó negre se menja el sol, fan soroll sobre cacerotes, pera allunyar el monstre diví. Y com sempre, sempre, logren la victòria del sol, indueixen ab perfecta lògica, l'eficacia de l'home sobre els astres. — Fins en els xinos hi ha, doncs, una superioritat d'home sobre aqueixes multituds quí, davant la cua fulgurant del cometa, recelen encara, en llur ànima feta de vagues hierencies mitgevals, el flagell de les divinitats enemigues.

LO DE CALELLA

Pera apoiar les gestions que está fent a Madrid aprop del Govern, una comissió de veïns de Calella pera aconseguir que's mantingui ferm l'acord de la Comissió provincial de la Diputació de Barcelona amulant les darreres eleccions municipals celebrades a Calella y pera demostrar al Govern que es la majoria del poble la que reclama la nul·litat d'aquelles eleccions per ésser de justicia y de moralitat política, se estan enviant a Madrid nombrosos telegrames entre'ls quals se'ns ha facilitat copia del següent:

«Segismundo Moret. — Madrid.
Redacció «La Costa de Levante» rúgale exacta aplicació propòsits descentralitzadors que animan a Gobierno ratificando acuerdo provincial nulidad elecciones municipales Calella».

Agrupació dels amics dels Museus y Biblioteques

La premsa ha explicat com uns benemèrits bibliòfils han fet donació a la Biblioteca de l'Institut d'Estudis Catalans d'unes valioses coleccions d'impressos y de llibres, y també de com tracten d'adquirir ab destí a la mateixa Biblioteca, pagantlo ab llurs particulars cabals, un llibre que val una fortuna, un llibre exemplar, monumental, necessari pera la nostra exautoració de poble civil.

En un país pobre y endarrerit com el nostre, en que l'home estudiós se troba ab mil dificultats y deficiencias pera fer-se ab una part de la cultura moderna, en que'ls rics estan completament divorciats de tota idea y propòsit cultural, el gest esplèndid d'aquests catalans fervorosos té la qualitat d'heroisme y la virtualitat de grossa victòria nacional. Tot el nostre poble s'hauria de commoure y felicitar al sapigués en consagrarlo ab tan dignes germans. Aquests benemèrits barcelonins haurien d'estar a hores d'ara assetjats d'enhorabones, d'aquestes enhorabones que tant se prodiguen quan un diputat complex ab la seva obligació ab més o menys eloquencia. Y una vegada satisfet aquest deute d'agraïment, tots nosaltres deuriem treballar pera encarnir totes aquelles temptatives similars que tal vegada no's manifesten per manca d'entusiasta ambient o per por a una justament interessada inoportunitat.

A Barcelona y a fora hi han molts catalans rics posseïdors d'incalculables tressors artístics y bibliogràfics que tard o d'hora hauran fatalment d'abandonar a mans d'herosos intel·ligents, quí's liquidaran de qualsevol manera altra vegada a l'anticari, anul·lant en un dia els pacients y sapient esforços de tota una vida, escapant tots aquells amors y dolors utilissims pera la nostra terra en mans de mal desconeguts y aparats nous posseïdors, el vergonyós cas de l'armenia Estruc'ne's un exemple tristíssim a la nostra memoria.

Es precs immortalar l'obra d'aquests desventurats testamentaris, aunar els esforços dispersos de tots els bons catalans de bona voluntat, pera que uns ab diners, altres ab llegats artístics, altres ab propagandes, etc, tots contribuïm al creixement dels nostres desvalguts Museus, de les nostres exhaustes Biblioteques.

A França hi ha la «Société des Amis du Louvre», quí s'ha imposat l'obligació de comprar, ab destí an aquell Museu, les obres d'art que estiguin menassades d'exportació; d'obtenir llegats en efectes o en metàl·lic, etc.; y així el Museu del Louvre progressa y se posa a una tal altura, que'ls intel·ligents de tot el món hi acudeixen pera estudiarlo y admirarlo. Per què nosaltres no fem una cosa així, ja que l'Estat ni pot ni vol ajudar a la nostra renaixença?

Fundem desseguida aquesta Associació y al davant d'ella posem als honorables patrics qui sense instigació de cap mena han començat a esborrar l'estigma que'l Dante esgrigué sobre'ls catalans.

J. S.

DESDE FIGUERES

Serà un fet la representació en nostres Arenes, durant les vinentes fites de Santa Creu, del poema «Canigó», adaptat a l'escena pel pulcre poeta Josep Camer y ab música del genial Palhissa.

Hossanna! Una joia gloriosa amara la nostra ànima d'emportanesos. L'Empordà «torra neta, hostal del treball y sa elegria», com li digué mestre Maragall, haurà assolit l'honor de fer revivir per primera vegada en nostra Catalunya el poema de la reconquesta, el primer poema veritablement humà del nostre gran Verdaguier, el Dant català.

Y per la voluntat d'uns bons ciutadans, els senyors Montsalvage, Rius y Candel, podrem fruit les bel·leses d'aquells cants immortals.

Quan els nostres germans francesos endressaran ses petjades vers Catalunya, aniran guats per un ideal noble, d'art pur. No vindran a les nostres Arenes com fins ara, perquè nostres Arenes se redimiran. An els brams de les multituds famolenques de sang, sustinuran els cants dels chors dels fallanys y dels joglars, de les fides y les goges; les figures afemellades dels «desastres» fugiran dels ulls dels espectadors a l'aparició del bell «Centili» y la hermosa «Griseida», y l'encisadora «Flor-dema» portará la poesia de les carenes nevades y dels llacs cristallins a les monòtones y prosaïques graderies.

Hora es ja de que desaparegui per Europa la nostra trista llegenda de manoles y toneros, que no d'altra manera son coneguts entre'ls pobles civilsats. Femnos dignes de l'Europa pel treball y per l'amor a l'art de la nostra patria.

Pensin ab serenitat els quí anyoraran en el programa de festeigs d'aquest any l'espectacle mal momentàni «Canigó», que ademés de no ésser font d'ingressos com algú preté, quelcom se pot pagar pera no ésser curiositat de cinemàtofores a l'extranger, país de opus y toros».

Els organitzadors del «Canigó» se proposen donar dues representacions en els dies 3 y 4 de maig, a les que hi concourrà el comte de Castellbon, personalitat de Beziens, organitzador de totes les festes d'igual mena efectuades en aquella capital francesa y que fan bona acompanyada li han donat.

— Les propenes fires y festes de Santa Creu, segons se preparen, caldrà marcarles ab pedra blanca en l'Historia de Figueres. Entre les diverses agrupacions que cooperen en l'organització dels fes-

culés del passatge de Sant Joan, 56, vessarà sobre'l terra següent:

«Patogenia i tractament de la tos dels tuberculosos. Mecanisme fisiològic de la tos i indicacions terapèutiques que's deuen. Medicacions i medicaments. Educació de la tos.»

La disnea en els tuberculosos. Mecanisme patològic de la disnea en les diverses formes de tuberculosi. Tuberculosi pseudotuberculosa. Tractament de la disnea.

L'acte es públic i tindrà lloc demà, de dotze a una del migdia.

La Junta directiva del Reial Automòbil Club de Barcelona, ha quedat constituïda en la forma següent:

President, senyor Marqués de Mariana; vicepresidents, senyor Marqués de Alcala, senyor Marqués de Alfarràs, don Lluís R. de F. Baixeras; vocals, don Josep Solà Sert, don Joan J. Ferrer Vidal, don Enric Cera, don Eusebi Bertrand, don Romà Fabra Puig, don Ricard Conde, don Ramón Casas, don Eduard Neco, don Lluís Baral, don Josep Bertrand, don Eusebi López, don Gustau Peyra, don Manuel Garriga Roig, don Pere Garriga Roig, don Josep Cintas; secretari general, don Marcel·l M. de Cambra.

La Junta general celebrada'l dia 25 de l'actual, acordà, a més, canviar la denominació de la Societat per la de Reial Automòbil Club de Catalunya, extenent el radi d'acció de la Societat a totes les províncies catalanes.

La Cambra O. E. de C. I. y N., de Buenos Aires, veient que les industrials espanyols deixaven passar el plus generat pel treball local en l'exposició que's celebrava'l mateix any, en commemoració del Centenari de l'Independència d'aquella República, ha acordat pendre pel seu compte'l Pabelló d'Espanya, al costat dels que preparen França, Itàlia i Anglaterra, comptant que no ha de mancar l'apoi dels industrials d'aquí que tan interessats estan en fer conèixer els seus productes en aquells mercats. El Foment del T. N. recomana als productors l'assistència a tant important Certamen.

Demà, a les nou del matí, tindrà lloc

la Junta general de socis del Foment del Treball Nacional.

En l'última sessió celebrada per la Junta directiva del Foment del Treball Nacional el senyor Rahola donà compte del fells resultat obtingut de les gestions obertes fetes pel Foment a prop de les Cambres italienes de Bolonia, Ferrara, Roma i Napoli per a que aquestes sol·licitessin del Govern italià reanals les relacions comercials d'Espanya. Com sigui que aquestes Cambres hagin sol·licitat del seu Govern la celebració d'un conveni comercial la Junta acordà dirigir un telegrama al president del Consell de ministres sol·licitant del Govern que aprofitant les bones disposicions de les Cambres italienes gestioni per la via diplomàtica un conveni amb Itàlia a base de la reciprocitat.

El propi senyor Rahola donà compte de la reunió que hi hagué en la Cambra de Comerç d'aquesta ciutat, per tractar de les disposicions d'Hisenda dictades recentment sobre els dèbits mancomunats.

Se'n pregué a tots els industrials siguin o no socis del Foment que hagin sigut aquests dies visitats pels investigadors i expedients ab mortu de l'article 43 del Reglament de la contribució industrial se serviran passar per la Secretaria del Foment de cinc a set de la tarda, per a enterar-los de les disposicions legals vigents i prevenir a sa defensa.

Demà, a les sis de la tarda, l'Acadèmia de Medicina i Cirurgia celebrarà sessió pública inaugural en la qual secretari, doctor Lluís Suné, llegirà la «Relación de las tareas en que se ocupó la Corporación durante el año anterior, y la Academia de número doctor don Carlos Calleja llegirà una memoria titulada «Anatomia patológica de la célula nerviosa».

Seguidament s'obriran els pligs de les Memòries premiades en el curs ordinari.

En Junta general ordinària celebrada per la Lliga Industrial de Flequers de Barcelona per la renovació de la mitat de la Junta directiva, pel bienni de 1910 i 1911, va quedar aquesta constituïda en la forma següent:

President, don Gabriel Bases Vallès; vis-

president, don Pere Costa Masachs; tesorero, don Joan Aguilera Asmarats; comptador, don Francisco Masip Nuño; secretari primer, don Josep Combellas Vives; secretari segon, don Josep Segura; bibliotecari, don Antoni Domingo Sala; vocals, don Pere Oller Viñas, don Joan Rovira, don Joaquim Ballester, don Ricard Collas, don Ramon Ribera, don Amadeu Codina, don Joan Poveda, don Clement Roca; vocals nats, don Esteve Casanellas Esteve, don Francisco Sagrera Rabassa; secretari general, don Francisco Fontanills Pagès.

Letres y Arts

Els programes per a'l ball que en el teatre de Novetats, donarà'l dia 9 del pròxim febrer la casa Auguema, han sigut encarregats al distingit i elegant pintor P. Retmeyer qui ha tingut ocasió de demostrar una vegada més el seu enginy i talent en les aquarelles que il·lustren aquests programes.

La Secció de Beneficència de l'Ateneu Obrer del districte segon organisa pel dia de la Candelera a la tarda, un gran concert al Palau de la Música Catalana.

Hi prendran part la Banda Municipal dirigida pel mestre Sadurn i l'Orfeó Català ab ses tres seccions de senyorettes, homes i nois dirigits pel mestre Lluís Millet.

En recordatori de l'excursió que l'Orfeó Català feu a Vallvidrera l'istiu de 1907, la colònia estiuenca que fou l'organitzadora de tant bella festa musical celebrada al bosc, l'ha observat amb una rica i bella para la seva senyora, de la que'n penja artístic medalló de metall ab aplicacions d'acur.

Damunt dels escuts repujats de Catalunya i Vallvidrera que figuren a cada cara del medalló, hi han gravades les següents inscripcions: «A l'Orfeó Català la Colònia Estiuenca del Poble de Vallvidrera.» Record de la festa del dia 18 d'agost de 1907.

Es recomanable baix tots els punts de vista i especialment en el que toca al bon gust artístic i a la perfecció tipogràfica'l número extraordinari que la revista

de sports «Los Deportes» ha lliensat aquesta setmana, tot el dedicat als sports de hivern. Ordinàriament «Los Deportes» es una revista completament europea, comparable a la millor de les similars estrangeres, indigna de l'endemà a l'apartat del nostre poble, però'l número d'aquesta setmana ja passa'ls límits de la generositat i del bon gust editorial, per lo que mai s'abstindrà prou en recomanar-la y mai se alabarà prou el despendiment y l'acort dels editors y directores.

Unim la nostra felicitació a les moltes que l'incansable Víctor Oliva, ànima de la publicació, reb aquestes dies de totes les persones interessades per l'esmentat número extraordinari de «Los Deportes».

Havem rebut una col·lecció de postals que'l «Círculo Artístico» va editar ab motiu de la darrera Exposició dedicada als reservistes. Aquestes postals reproduïen les obres de la susdita Exposició, unes a una, altres a dues y altres en tricornia. Resulta una col·lecció molt interessant, que no dubtem cularà'l públic a adquirir, donat el fi a que van destinats els fons que s'en recauden.

Felicitem al «Círculo» per la seva infatigable activitat i li desiguem que'l nou esforç sigui coronat pel millor èxit.

A fi de preparar bé les obres que estan assajant-se al teatre Romea, l'empresa pot aplassar per alguns dies la seva estrena, accedint així als precs d'alguns concurrents que han sol·licitat unes representacions del drama històric de grandios èxit «La Cort de Lluís XIV» les quals tindran lloc el diumenge a la tarda y el diàluns a la nit, essent les últimes de tant aplaudida obra d'espectacle.

En la comptaduria del Gran Teatre del Liceu quedaven amit despachats la major part de localitats per la «sirena de Salomé» que tindrà lloc avui, de modo que la sala del gran teatre se veurà completament plena.

Per a demà, diumenge, s'annuncien en el propi coliseu dues esculides funcions. Per la tarda, l'òpera de Gounod «Faust», ab el decorat dels escenògrafs Vilumara, Juvén y Chis, verificant-se en el quint acte

els ballables de «La notte di Valpurga» y per la nit segona representació de l'obra de Strauss «Salomé» per l'eminent artista Gemma Bellincioni.

—L'aigua mineral natural «Vichy Catala» es excel·lent per la taula y la més recomanada per molts metges per preservar de malalties infeccioses, per sorgir de son manantial a 60 graus y estar lliure de microbis. Les ampelles porten els distintius ab el nom «Sociedad Anónima Vichy Catala».

D'Instrucció

Continuant les classes que organitzades pels Estudis Universitaris Catalans y As. sociació Catalana d'Estudians (carrer del Pi, núm. 7, principal), ve donant tots els dimarts y dijous, de sis a set, el doctor don Josep Domènech y Estapé sobre'l càlcul de les «openses armades» per medi de l'«Estadística Gráfica» y en la del vinent disabte se comensaran les aplicacions pràctiques a diferents enramadures empleades en les construccions. En dites classes sols se consideren als oients coneixedors de Geometria general.

El primer de febrer comensarà a l'Escola de Taquígrafia del F. del T. N. nous cursos d'aquesta assignatura, segons el Mètode Garriga, a càrreg dels professors don Sebastià Farnés y donya Maria Farnés.

Les classes especials per senyorettes són alternes.

Per a l'inscripció de nous deixebles dirigir-se a la Biblioteca del Foment del Treball Nacional.

En el Museu Pedagògic Experimental (Ampie, 1, primer), el doctor Serradell continua explicant els cursos de Geologia essent ses conferències els diumenges, a les onze del matí. En l'última va ocupar del Vulcanisme, explicant lo que són els vulcans, les seves forces, els productes que despedeix el cràter, la formació d'aquells vulcans marítims.

En la setena conferència que donarà demà, diumenge, s'ocuparà de les «Causas

del vulcanisme a Catalunya» que com totes serà de caràcter públic.

Del Govern civil

En vista de que a la Capitania General no hi havia cap partit oficial sobre l'estat del general Weyer, els periodistes varem preguntar-lo, abiar al mitjdia, al governador el qual els respongué lo següent: «Segueix bé. Abiar al vespre vaig esser a Capitania mentre li treien els vandrals y la meua impressió es de que'l general, a pesar de tot, demostra un vigor d'un jove de 15 anys. Lo del colze no es res. Al peu, a causa d'haverlo troplejat el cavall, s'hi ha produït una inflamació. Al front, la ferida es de poca importància.»

Ab tot, els metges diuen que a pesar de no veures absolutament cap símptoma, lo del cap s'ha de vigilar y que no's podrà dir res fins d'aquí quatre dies.

Aquest matí hi ha estat. El general ha dormit bé y avui ja volia treballar. Al despertar-se ha demanat els diaris.

Aquest matí han arribat de Madrid el fill del general don Ferran Weyer y el senyor Lacalle, ajudant del general, qui va caure de cavall els primers dies i ha esser a Barcelona, trencant-se la cama.

Una comissió de senyores, que'l governador no sapigué dirnos qui eren ni que volien, varen anar abiar a visitar-lo, però demanant-lo de costum: que no s'obrin les escoles lliures.

La Junta de Dames del Refugi de Santa Lluïa, aprofitant l'ocasió buscada en anar-lo a convidar a visitar dit Refugi, li feu també de pas (?) la mateixa petició.

El senyor Suárez Inclán va dir a unes y altres amablement, galantment... Per cert que ant el G. G. corria'l rumor de que aquesta qüestió de les escoles tindrà molt prompte una solució que no gona sembla ser favorable a les reclamacions de l'opinió liberal.

Se deia que'l decret autorisant la reobertura de les escoles està per arribar però que l'autorització de reobertura no serà més que per aquelles escoles que haguessin complert els requisits exigits per la llei, per a funcionar.

TELEGRAMMES Y TELEFONEMES

MADRID

LO QUE DIU LA PREMSA

LA «GACETA» publica les següents disposicions:

Decret disposant que quedin derogats, per les operacions de la secció facultativa del cos de presons que en lo succediu haguessin de tenir lloc, els números 1 y 4 de l'article 4, capítul 2 del Reglament d'exàmens y oposicions per al cos de presons del dia 27 de janer de 1909.

Altres decrets de Gracia y Justicia y Guerra comencen abiar.

Modificant en la forma que s'expressa el decret de 11 de janer de 1907 que va constituir la Junta per ampliació de estudis y investigacions científiques, y modificant també'l reglament de 16 de juny de 1907 pel que's regeix dita Junta.

Disposant que's lliuran per trimestres a justificar les canitats que s'indiquen a favor dels directores de les estacions etnològiques que's mencionen; entre elles hi ha 11.000 pessetes per la de Vilafraña del Penadés y 10.000 per la de Reus.

DISOLUCIÓ DE LES CORTS

Se diu que'l decret de dissolució de les Corts serà publicat dins de la última desena de febrer.

ELECCIÓ VÀLIDA

La Comissió provincial ha acordat desestimar la reclamació del candidat socialista, per regidors, don Francisco Mora, y declarar vàlida l'elecció del districte de l'Hospici y ab capacitat per esser regidor de l'Ajuntament de Madrid a don Lluís Gato.

SINISTRES MARÍTIMS

Bilbao. — Les onades van destruint lentament el vapor «Guipúzcoa».

Se'l considera totalment perdut.

Vigo. — El vapor «San Miguel» va sortir a pescar ab el vapor «San Antonio».

Aquest el va perdre de vista.

Avui han aparegut dos cadàvers de tripulants del vapor «San Miguel» y diversos objectes d'aquest barco.

Se creu que han mort deu tripulants, inclosos els tres fills del propietari del barco.

El dissabte arribarà la esquadra francesa.

En pocs dies s'han perdut tres vapors pesquers, aquí, a Alikis y a Coruña, morint dues tripulacions.

La flota pesquera s'absté de sortir.

Un barco que ha sortit ha pescat 4.600 besugos.

En els dies passats escassejava la pesca.

El vapor anglès «Veronessa» ha sofert avaries pel temporal.

LO QUE DIU EN MÓRET

El senyor Moret, al rebre'ls periodistes, s'ha limitat a facilitar-los els decrets firmats pel rei y a comunicar-los que assistirà al banquet que en aquest moment s'està celebrant al ministeri d'Estat en honor de la missió belga que ha vingut a comunicar oficialment l'adveniment al tro de Bèlgica del rei Albert I.

FIRMA DE GOVERNACIÓ

Creant la medalla commemorativa del primer centenari dels sirs de Girona.

Rehabilitant a don Modest Ruiz Martínez, que de centre de Telegrafs.

Promovent a igual càrreg a don Onofre Camarín.

Reformant el Reglament del cos de Correus, sotmetent al Codi penal als funcionaris que abandonin el servei sense la corresponent autorització que determina el Reglament.

PERIODISTES CONDECORATS

A proposta del general Tovar han sigut condecorats els següents periodistes, per les accions de Héroisme y El-Hat:

Alfonso Ascension, de «El Telegrama del Rif»; Rittwagen, de «La Correspondencia de España»; Ariza, de «El Mundo Militar»; Leopoldo Alonso, de «Nuevo Mundo»; Josep Dato, de «El Ejército Español»; Sanxo del Arco, de l'«Agencia Fala»; Alfonso Sánchez y Roca, de l'«Heraldo».

LO QUE DIU L'ALVARADO

El senyor Alvarado ha dit que demà o passat demà publicarà la «Gaceta» la liquidació definitiva dels pressupostos de l'any passat y que en el capítul de loteria existeix una baixa de 13 milions de pessetes en lloc de vuit com s'havia calculat.

També ha dit que aquesta tarda tin-

drà ab el senyor Concas la primera de les conferències per a dictaminar en la ponència sobre la vigilància de costes, afegint que no's tracta de construir cap bar, sino de reorganizar la vigilància de costes, baix la base de lo existent.

SOLDATS DEMANANT CARITAT

Dos soldats de cassadors de Las Navas, dels que'l dia 22 varen fer la seva entrada a Madrid, anaven demanant caritat als tranzeuts, fundant-se en que estaven morts de fam y en els quarts no se'ls abonaven les sobres desde fa molt temps.

Els soldats rebien molts donatius.

Davant del ministeri de la Governació els ha vist un oficial vestit de paisà y els ha demanat, posantlos a disposició de l'autoritat militar.

Informat de l'assumpte'l capità general, ha ordenat als quefes de cos de cassadors que ab tota urgència se'ls abonin a les classes y individus de tropa els havers devengats que tenen en descobert.

SOBRE REGIONALISME

Referint-se a les conferències celebrades pel senyor Cambó ab alguns significats regionalistes espanyols, y especialment a la que va celebrar ab el senyor Moret, diu «El Imparcial» que en aquest assumpte hi ha dos plets que importa separar.

El regionalisme polític, diu, ens sembla una idea feconda. Essent sincer y essent honrat, mai podrà dividir la nacionalitat: abans al contrari, tonificarà ab el concurs y l'ale de tots, les energies nacionals.

El mateix senyor Cambó declara ara que la idea que a les noves luites polítiques hi concorrin els elements regionalistes de tota Espanya. Això no representaria atomisme, ni particularisme; no seria la luita de les regions y podrà portar la descentralització administrativa que defensen.

Però això no es el federalisme den Pi y Margall ni el catalanisme primitiu den Cambó, que pel seu particularisme, no ha tingut les simpaties de les regions; y ara el senyor Cambó tindrà de lluitar ab el record d'aquest passat que està en la memoria de tots, amen de que'l quefe dels regionalistes parixi d'un principi i forma de tota realitat, com es la protecció de la liquidació dels partits actuals y reduir tots els problemes a un plet electoral.

Acaba dient «El Imparcial» que si bé es cert que existeix una marcada evolució als organismes polítics, que's precipita o no en les Corts vinentes, aquesta evolució no es una liquidació, sino tot lo contrari: per lo que al partit liberal afecta, se reduirà a un afirmament de la seva personalitat y a una depuració del seu credo, en el que entraran orientacions regionalistes y afirmacions socialistes.

L'EMBAIXADA BELGA

A la una de la tarda s'ha celebrat al ministeri d'Estat un banquet de 20 coberts en honor de l'embaixada extraordinària de Bèlgica.

Hi han assistit el senyor Moret, els presidents de les Cambres, el quefe superior del Palau, el marqués de Aguilar de Camero, els ministres de Guerra y Marina, el governador, l'arcalde, l'introducció de embajadors y el subsecretari d'Estat.

Aquesta nit se celebrà a la Legació belga un altre banquet.

COMTAT

El rei ha firmat la concessió del títol de comte a favor de l'aristòcrata don Leopold Mazas, que ha servit com a voluntari, en la campanya de Melilla.

EN WEYLER

Els amics del general Weyler, pertanyents a l'element civil, li oferiran com a record del seu ascens a capità general, els entornsats y el faxi de la seva alta gerarquia, continguts en un artístic estoig.

EN MARINA

El ministre de la Guerra ha negat que tingui el menor fonament la notícia circulada per alguns periodics de que'l general Marina tingui el propòsit de passar a la reserva.

FIRMA DE FOMENT

El rei ha firmat els següents decrets de Foment:

Nomenant en ascens d'escala, enginyers, quefes de camins, canals y ports, als senyors don Joan Torres Vidosola, don Alfréd Mateos, don Josep de Eugenio Rivera, don Ignasi Despujol, don Juli Pérez Sala, don Manuel García Arregui.

Nomenant inspectors generals del Cos

d'enginyers de Monts a don Antoni Silbia, don Victòria Deleyto, don Calixte Rodríguez y don Ricard Codorniu.

Nomenant enginyers quefes del Cos de Monts a don Juli Díaz, don Frederic La Viña, don Carlos Mazarredo, don Geroni Puig, don Angel Fernández de Castro, don Frederic Carvajal, don Segon Cuesta, don Carlos de Camps, don Josep Maria Regal, don Emili de Carlos, don Joaquim Martínez, don Josep Díaz Coma, don Miguel Angel Espluga, don Josep Ruiz y don Joan Gaya Mayo.

Nomenant en ascens d'escala inspector del Cos d'enginyers de Mines a don Vicens Ferrer.

Idem enginyers quefes del mateix Cos a don Ferran Guiso, don Horaci Venabot, don Cecili López, don Francisco García, don Pere González y don Gabriel Pi.

GESTIONS DEN RODÉS

El senyor Rodés ha conferenciat ab el director general d'Obres públiques, gestionant que's concedís 3.100 pessetes per activar els estudis de la carretera de Vilamitjana a Vilanova de Moya.

L'AMNISTIA

El senyor Alba, parlant ab un diputat català respecte a l'amnistia que's demana pels presos de juliol, ha dit que'l Govern està disposat a concedir-la y que's preocupa de buscar el medi legal de poder anticipar-la.

UN LLIBRE DEN ROMANONES

S'annuncia la publicació d'un llibre del comte de Romanones tractant de filosofia política.

Se diu que'l llibre està redactat en forma de cartes dirigides al rei.

PLUJA

Durant tot el dia d'avui ha plogut molt a Madrid.

ENTRE CONSERVADORS

S'assegura que regna molta maror entre els conservadors, motivada per l'acceptació per part dels senyors Dato y Besada del collar de Carlos III ab que'l ha obsequiat el senyor Moret.

Se diu que abiar, a casa d'un polític ont s'hi trobaven reunits alguns prohoms conservadors, al parlar del susdit assumpte s'hi originà una discussió que degenerà en acalorada disputa.

A propòsit de tot això en els cirkols polítics se fan humorístics comentaris.

EN MIGUEL MOYA

Se comenta la pretensió de don Miguel Moya que aspirava a que se l'enviés com a representant d'Espanya a les festes que tindran lloc a la República Argentina ab motiu de la pròxima Exposició.

El senyor Moret, no obstant les benevolències que te per a'l trust de la premsa, s'excusà.

Això sembla que ha disgustat molt al senyor Moya.

LO QUE DIU UN DIARI

Un periòdic excita al senyor Moret a que aclarís un xic l'actual situació política, procurant satisfer a l'opinió y demostrant que compta ab la confiança del rei y l'apoi del partit, per lo qual deu nomenar ministre al senyor Alba, com ell desitja, y obtenir el decret de dissolució.

Aplaudiven el propi diari l'actiu del comte de Romanones, oposada a la política indecisa del senyor Moret.

LO DELS BARCOS

S'assegura que'l motiu d'haver tractat el Govern apressadament de preparar barcos per perseguir el contrabandol es degut a que França ha enviat una nota oferint prestar el servei de vigilància a la costa del Marroc.

Com que l'acceptar aquest oferiment fora humiliant per a Espanya, el Govern acordà estudiar tot seguit el susdit assumpte.

UN CERTAMEN

«El Diario Español», de Buenos Aires, ha organitzat un certamen per solemnizar la celebració de l'Exposició Universal.

Oferint aquests premis:

Mil pessetes, una medalla d'or y un diploma a la millor poesia glorificant la República Argentina.

Mil pessetes y medalla d'or al millor escrit en prosa o vers fent l'elogi de la casa y de l'indiana argentins.

Mil pessetes al millor treball tractant del millor medi d'afavorir l'immigració.

14 premis de 250 pessetes cada un per altres tants sonets dedicats a les províncies de l'Argentina.

Mil pessetes a la millor monografia que tracti d'Hernán Cortés.

Una medalla d'or al millor estudi sobre «El diari modern».

LA MAÑANA.

Se diu que'l's germanes Canalejas compraran el periòdic «La Mañana» per a defensar la política democràtica, puig ab la sortida del senyor Franco Rodríguez del «Heraldo», el senyor Canalejas ha quedat sense orgue en la premsa.

ESPAÑA NUEVA.

En els cirkles periodístics se deia avui que en breu deixaran de pertanyer a «España Nueva» els germanos Soriano.

Una altra empresa s'encarregarà del diari.

Es probable que aquest se convertirà en orgue lerrouxista.

A L'AJUNTAMENT

En la sessió que avui ha celebrat l'Ajuntament s'ha discutit acaloradament una proposició demanant que's empleats municipals pels nomeni l'Ajuntament y no l'arcalde.

Al passarse la proposició a votació resultaren 25 vots a favor y 25 en contra.

Seguint empatada, la proposició's reproduirà el divendres vinent, repetint-se la votació.

A la sortida el públic ha xulat al regidor senyor Gayo.

LA DESAPARICIÓ D'UN ALCALDE

Logroño. — Continúa essent un misteri la desaparició de l'arcalde del poble de Rivadacha.

Ha sigut detingut el seu antecessor en el càrreg, al qu's creu autor del fet.

Se concedeix gran importància a aquesta detenció.

El prè h'a declarat durant quatre hores, la guarda civil fa grans treballs per descobrir el cadavre de l'arcalde desaparegut.

CASA DE CORREUS A VALENCIA

València. — L'arcalde ha manifestat que en la darrera visita que feu al senyor Moret a Madrid, aquest li prometé que en breu se construiria a València un gran edifici destinat a Casa de correus.

A FAVOR DELS INONDATS

El senyor Dato ha visitat a la reina Cristina per interessar-la en la subscripció a favor de les províncies inundades.

Demà's reuniran els senyors Dato, Reque

